

PATVIRTINTA

Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus
2025 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. VK-324

**CHEMIJOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO PIRMOSIOS DALIES
ELEKTRONINIO VYKDYMO INSTRUKCIJA**

1. Chemijos valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies elektroninio vykdymo instrukcija (toliau – instrukcija) nustato chemijos valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies (toliau – chemijos VBE pirmoji dalis) elektroninio vykdymo datą ir laiką, chemijos VBE pirmosios dalies medžiagą, chemijos VBE pirmajai daliai reikalingas priemonės, chemijos VBE pirmosios dalies vykdymo eigą.

2. Instrukcija parengta vadovaujantis Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. V-1187 „Dėl Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

3. Chemijos VBE pirmąją dalį kandidatai laiko III gimnazijos klasėje.

4. Chemijos VBE pirmosios dalies data ir laikas nurodyti Aprašo 9 punkte nustatyta tvarka patvirtintame atitinkamų mokslo metų valstybinių brandos egzaminų tvarkaraštyje. Vadovaudamasis Aprašo 22 punktu, ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas iki valstybinio brandos egzamino dalies, atsižvelgdamas į orų prognozes, valstybės ar savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją, ekstremalųjį įvykį ar karantiną, švietimo, mokslo ir sporto ministras gali tvarkaraščiuose numatytą valstybinio brandos egzamino dalies vykdymo datą pakeisti į kitą, ankstinti ar vėlinti nustatytą valstybinio brandos egzamino dalies pradžios laiką.

5. Chemijos VBE pirmosios dalies medžiaga:

5.1. **kandidatui:** prisijungimo prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos duomenys (prisijungimo adresas, prisijungimo vardas ir slaptažodis) pateikiami Nacionalinės švietimo agentūros Nacionalinių egzaminų centralizuotoje informacinėje sistemoje NECIS (toliau – informacinė sistema NECIS);

5.2. **vykdytojui:** chemijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokolas (iš informacinės sistemos NECIS).

6. Chemijos VBE pirmajai daliai reikalingos priemonės:

6.1. kiekvienoje patalpoje turi būti laikrodis;

6.2. kiekvienam kandidatui skirtas kompiuteris, prijungtas prie interneto ir atitinkantis šiuos reikalavimus:

6.2.1. jei yra naudojamas belaidžiu ryšiu („Wi-Fi“), turi būti užtikrinta, kad vykdymo metu nebus sutrikimų (nerekomenduojama naudotis bendro naudojimo „Wi-Fi“);

6.2.2. kandidatų kompiuteriuose turi būti įdiegta ne senesnė nei „Windows 10“ operacinė sistema;

6.2.3. kandidatų kompiuteriai turi turėti mažiausiai 4 GB operatyvinės atminties, mažiausiai dviejų branduolių 1,2 GHz taktinio dažnio ir x86 architektūros procesorių;

6.2.4. kompiuteriuose turi būti įdiegta bent viena iš naršyklių aktuali versija (ne ankstesnė kaip „Microsoft Edge 133“ versija, ne ankstesnė kaip „Mozilla Firefox 128.x“ versija, ne ankstesnė kaip „Google Chrome 133.x“ versija);

6.2.5. turi būti užtikrinta, kad naršyklėje nėra įjungta automatinio vertimo arba klaidų tikrinimo funkcija / įskiepis;

6.2.6. turi būti užtikrinamas kompiuterių veikimas viso chemijos VBE pirmosios dalies vykdymo metu (jei tai yra nešiojamasis kompiuteris, turi būti prijungtas į srovės šaltinį);

6.2.7. kiekvienas stacionarusis kompiuteris turi turėti veikiančią kompiuterinę pelę bei klaviatūrą;

- 6.2.8. kiekvienas nešiojamasis kompiuteris turi turėti veikiančią kompiuterinę pelę;
- 6.3. bent vienas atsarginis kompiuteris kiekvienoje chemijos VBE pirmosios dalies vykdymo patalpoje;
- 6.4. kompiuteriai turi būti įjungti prieš prasidedant chemijos VBE pirmajai daliai. Kiekviename kompiuteryje turi būti atidaryta elektroninė užduoties atlikimo sistema (kompiuteriuose negali būti failų chemijos VBE pirmosios dalies tematika).
7. Priemonės, kuriomis gali naudotis kandidatai:
- 7.1. rašiklis;
- 7.2. skaičiuotuvas be tekstinės atminties;
- 7.3. Matematikos, gamtos mokslų, informatikos ir inžinerinių technologijų dalykų valstybinių brandos egzaminų užduočių aprašo 2 priedas;
- 7.4. mokyklos spaudu pažymėti A4 formato popieriaus lapai užrašams.
8. Chemijos VBE pirmosios dalies eiga:

8.1.	8.45–9 val.	8.1.1. Kandidatai: 8.1.1.1. susėda į nurodytas vietas (kandidato grupės ir eilės numeris vykdymo protokole turėtų atitikti jo vietos chemijos VBE pirmosios dalies vykdymo patalpoje numerį); 8.1.1.2. pasirašo vykdymo protokole. 8.1.2. Vykdytojas: 8.1.2.1. išdalija kandidatams prisijungimo prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos duomenis (prisijungimo adresą, prisijungimo vardą ir slaptažodį); 8.1.2.2. išdalija kandidatams mokyklos spaudu pažymėtus popieriaus lapus užrašams; 8.1.2.3. išdalija reikalingą medžiagą, kuria kandidatai gali naudotis; 8.1.2.4. pasako chemijos VBE pirmosios dalies trukmę; 8.1.2.5. lentoje užrašo chemijos VBE pirmosios dalies pradžios ir pabaigos laiką; 8.1.2.6. pakviečia prisijungti prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos su gautais prisijungimo duomenimis, patikrinant, ar sistema veikia, ar kompiuterio ekrane mato savo vardą ir pavardę; 8.1.2.7. pakviečia perskaityti nurodymus ir pasiręngti atlikti užduotis tik paskelbus chemijos VBE pirmosios dalies pradžią; 8.1.2.8. esant būtinybei, padeda mokiniui prisijungti prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos.
8.2.	9 val.	Vykdytojas skelbia chemijos VBE pirmosios dalies pradžią.
8.3.	9–10.30 val.	Kandidatai atlieka chemijos VBE pirmosios dalies užduotis. Kandidatams, pavėlavusiems ne daugiau kaip 15 min., chemijos VBE pirmąją dalį leidžiama laikyti, tačiau užduoties atlikimo laikas jiems nepratęsiamas. Vėlavimo faktas žymimas vykdymo protokole. Kandidatai, pavėlavę daugiau kaip 15 min., į chemijos VBE pirmosios dalies vykdymo patalpas neįleidžiami. Vykdytojai vykdymo protokole fiksuoja chemijos VBE pirmosios dalies eigos faktus ar pažeidimus (jeigu jų buvo). Kandidatai, baigę chemijos VBE pirmosios dalies darbą anksčiau, negu numatyta, būtinai paspaudžia mygtuką „Baigti darbą“, praneša apie tai vykdytojui ir išeina iš patalpos.
8.4.	10 val.	Vykdytojas primena kandidatams, kad iki chemijos VBE pirmosios dalies pabaigos liko 30 min.

8.5.	10.15 val.	Vykdytojas primena kandidatams, kad iki chemijos VBE pirmosios dalies pabaigos liko 15 min., praneša, kad niekas negali išeiti iš patalpos iki chemijos VBE pirmosios dalies pabaigos.
8.6.	10.15–10.30 val.	Kandidatai baigia atlikti užduotis. Kandidatai, pabaigę savo darbą, gali išeiti iš patalpos, tik įsitikinę, kad paspaudė mygtuką „ Baigti darbą “.
8.7.	10.30 val.	8.7.1. Vykdytojas: 8.7.1.1. praneša kandidatams, kad chemijos VBE pirmosios dalies laikas baigėsi; 8.7.1.2. primena, kad būtina paspausti mygtuką „ Baigti darbą “; 8.7.1.3. baigia pildyti vykdymo protokolą. 8.7.2. Vykdytojas chemijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokolą atiduoda vyresniajam vykdytojui.

9. Chemijos VBE pirmosios dalies eiga, atsiradus techninių nesklandumų:

9.1.	Sistemai nustojus reaguoti į kandidato komandas	Vykdytojas pataria mokiniui atnaujinti naršyklės langą arba atsijungti nuo sistemos, tuomet bandyti prisijungti iš naujo.
9.2.	Atsiradus kandidato kompiuterio trikdžių	Vykdytojas pakviečia vyresnįjį vykdytoją ir specialistą, atsakingą už kompiuterių paruošimą chemijos VBE pirmosios dalies vykdymui, fiksuoja laiką chemijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokole ir pataria mokiniui atsijungti nuo elektroninės užduoties atlikimo sistemos. Vyresnysis vykdytojas su specialistu įvertina mokinio kompiuterio gedimą ir priima sprendimą dėl atsarginio kompiuterio panaudojimo ar trikdžių šalinimo. Kai mokinio kompiuteris keičiamas atsarginiu arba šalinami kompiuterio trikdžiai, mokinys lieka chemijos VBE pirmosios dalies vykdymo patalpoje. Pakeitus kompiuterį atsarginiu arba pašalinus kompiuterio trikdžius, mokinys iš naujo prisijungia prie sistemos ir tęsia užduočių atlikimą. Iš naujo prisijungus prie sistemos, joje toliau skaičiuojamas tik užduoties atlikimo laikas. Pertraukos laikas neįskaičiuojamas į visos užduoties atlikimo laiką. Chemijos VBE pirmosios dalies laiko pratęsimas fiksuojamas chemijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokole ir surašomas aktas, kurį pasirašo vyresnysis vykdytojas ir vykdytojai.
9.3.	Interneto ryšys	Chemijos VBE pirmosios dalies metu turi būti užtikrinamas interneto ryšys (atsarginė interneto linija arba nešiojamas belaidis mobilusis internetas).